

Lieta C-585/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 5. novembris

Iesniedzējtiesa:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 2 de Valladolid (Spānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 22. septembris

Prasītāja:

BFF Finance Iberia S.A.U

Atbildētāja:

Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León

JDO. CONTENCIOSO/ADMTVO. N. 2

VALLADOLID [Valjadolidas Administratīvā tiesa Nr. 2]

[..]

[*omissis*: tiesas, tiesvedības un lietas dalībnieku identificēšana]

L Ē M U M S

Valjadolidā, divi tūkstoši divdesmitā gada divdesmit otrajā septembrī.

FAKTI

PIRMAIS.- Laikā no 2014. līdz 2017. gadam uzņēmumi *ALIFAX SPAIN S.L.*, *BIOTRONIK SPAIN S.A.*, *EVOMED SL*, *EXACTECH IBÉRICA SL*, *FERRING SA*, *GETINGE GROUP SPAIN S.L.*, *GlaxoSmithKline S.A.*, *JUSTE FARMA SLU*, *JUSTE SAQF*, *L.F. GUERBET SA*, *LABORATORIOS ERN S.A.*, *LABORATORIOS NORMON, S.A.*, *LABORATORIOS RUBIÓ S.A.*, *Laboratorios ViiV Healthcare S.L.*, *LELEMAN, S.L.*, *MEDCOM TECH S.A.*, *Merck*, *Sharp & Dohme de España S.A.*, *NACATUR 2 ESPAÑA, S.L. PHARMA MAR, S.A.*, *RECOLETAS CASTILLA LEON*, *SHIRE PHARMACEUTICALS IBERICA SL*,

TEXTIL PLANAS OLIVERAS, S.A. un *ZIMMER BIOMET SPAIN S.L* piegādāja preces un sniedza pakalpojumus veselības centriem, kuri ir *GERENCIA REGIONAL DE SALUD DE LA JUNTA DE CASTILLA Y LEON* (Kastīlijas un Leonas autonomās kopienas Reģionālās veselības pārvaldes) pakļautībā.

Šī pārvalde līdz noteiktā termiņa beigām nebija samaksājusi šo uzņēmumu iesniegtos rēķinus.

OTRAIS.- Sabiedrība *BFF FINANCE IBERIA, S.A.*, ar prasījumu tiesību cesijas līgumiem ieguva **[oriģ. 2. lpp.]** no minētajiem uzņēmumiem noteiktas prasījuma tiesības, kas izriet no nenomaksātajiem rēķiniem.

TREŠAIS.- 2019. gada 31. maijā *BFF FINANCE IBERIA, S.A.U.* Kastīlijas un Leonas autonomās kopienas Veselības ministrijas Reģionālajai veselības pārvaldei iesniedza pieprasījumu samaksāt: pamatsummu 124 662,71 EUR apmērā, tai pieskaitot atbilstošos nokavējuma procentus saskaņā ar Likumā 3/04 noteikto likmi; 43 296,61 EUR kā nokavējuma procentus saskaņā ar Likumā 3/04 noteikto likmi par rēķiniem, kas jau bija samaksāti pēc noteiktā termiņa[,] un 40 EUR kā atgūšanas izmaksas par katru rēķinu, kas netika samaksāts tam likumā noteiktajā termiņā atbilstoši Likuma 3/2004 8. pantam.

Valsts iestāde maksājumu neveica.

CETURTAIS.- *BFF FINANCE IBERIA, S.A.U* iesniedza administratīvo prasību par bezdarbību, nereaģējot uz 2019. gada 31. maijā iesniegto pieprasījumu.

[omissis: prasības pamatā esošās valsts tiesību normas]

PIEKTAIS.- Vēlāk tā iesniedza prasību, pieprasot, lai:

1. Minētā bezdarbība tiktu atzīta par prettiesisku.
2. Atbildētājam valsts iestādei tiktu piespriests samaksāt šādas summas:
 - a. Summu 40 EUR apmērā par katru rēķinu kā atgūšanas izmaksas.
 - b. Pamatsummu 51 610,67 EUR apmērā, tai pieskaitot attiecīgos nokavējuma procentus līdz brīdim, kad šī summa faktiski tiks samaksāta atbilstoši Likumā 3/2004 paredzētajiem nosacījumiem.
 - c. Summu 43 626,79 EUR apmērā kā nokavējuma procentus. **[oriģ. 3. lpp.]**
 - d. Likumiskos procentus, kas ir uzkrājušies par nokavējuma procentiem kopš administratīvās prasības iesniegšanas brīža.
 - e. Tiesāšanās izdevumus.

Tā lūdz iesniegt EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAI lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

SESTAIS.- 2020. gada 27. februārī Kastīlijas un Leonas autonomās kopienas Reģionālā veselības pārvalde apstrīdēja prasību.

Tā lūdz to noraidīt.

[..]

[*omissis*: valsts tiesību procesuālie apsvērumi]

DEVĪTAIS.- Risinot šo strīdu, šai tiesai ir šaubas par piemērojamo [Savienības] tiesību normu interpretāciju un piemēroto Spānijas tiesību normu saderību ar tām [..].

DESMITAIS.- Tā kā pusēm un *MINISTERIO FISCAL* [prokuratūrai] tika lūgts paust viedokli par iespēju iesniegt EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAI lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU 267. pantu, puses norādīja sekojošo: [**oriģ. 4. lpp.**]

BFF FINANCE IBERIA, S.A.U., atkārtojusi tās iepriekš norādīto, īsumā joprojām uzskata, ka *JUZGADO CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVO NUM. 2 DE VALLADOLID* [Valjadolidas Administratīvā tiesa Nr. 2] ir pienākums iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu [..].

ATBILDĒTĀJA VALSTS IESTĀDE iebilst pret prejudiciāla jautājuma uzdošanu.

PROKURATŪRA, piemērojot šajā strīdā apsvērumus, kas izriet gan no valsts, gan [Savienības] judikatūras un doktrīnas, secina, ka šajā gadījumā nav nedz nepieciešams, nedz atbilstoši uzdot prejudiciālu jautājumu.

JURIDISKAIS PAMATOJUMS

PIRMAIS.- [*omissis*: tiek atkārtotas tiesas šaubas]

1.- Likuma 3/2004 (uz kuru atsaucas *TRLCSP* un *LCSP*) 8. pantā tā redakcijā pēc Direktīvas 2011/7/ES apstiprināšanas, ir noteikts:

“1. Ja parādnieks ir nokavējis maksājumu, kreditoram ir tiesības iekasēt no parādnieka fiksētu summu 40 EUR apmērā, kas katrā ziņā, bez nepieciešamības to īpaši pieprasīt, tiks pievienota pamatparādam. Turklāt kreditoram ir tiesības pieprasīt no parādnieka kompensāciju par visām pienācīgi dokumentētajām atgūšanas izmaksām, kas viņam radušās parādnieka nokavējuma dēļ un kas pārsniedz iepriekšējā punktā norādīto summu.” [**oriģ. 5. lpp.**]

Puse [prasītāja] uzskata, ka fiksētā summa 40 EUR apmērā ir jāmaksā par katru rēķinu, nevis katru procedūru.

2.- Nokavējuma procentu aprēķināšanas sākuma datumu nosaka trīsdesmit dienu laikā no rēķina izsniegšanas dienas, uzskatot, ka šajā datumā līgumpartneris jau ir sniedzis pakalpojumu atbilstoši *TRLCSP* un *LCSP* noteikumiem.

Šajā ziņā Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/7/ES (2011. gada 16. februāris) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos 23. apsvērumā ir noteikts:

“[...] Ilgi maksājumu termiņi un publisko iestāžu pieļauti novēloti maksājumi par precēm un pakalpojumiem rada nepamatotas izmaksas uzņēmumiem. Tādēļ ir atbilstīgi ieviest īpašus noteikumus attiecībā uz komercdarījumiem, kas saistīti ar precēm vai pakalpojumiem, kurus publiskajām iestādēm piegādā/sniedz uzņēmumi, un minētajos noteikumos jo īpaši paredzēt tādu maksājumu termiņus, kas parasti nepārsniedz 30 kalendārās dienas, ja vien līgumā nav īpaši noteikts citādi un ar nosacījumu, ka tam ir objektīvs pamatojums saistībā ar līguma īpatnībām un ka šis termiņš nekādā gadījumā nepārsniedz 60 kalendārās dienas”.

Direktīvā ir paredzēts vispārējs noteikums, saskaņā ar kuru maksājumu termiņš nedrīkst pārsniegt 30 dienas, un vienīgi, i) pusēm skaidri vienojoties, un ja ii) tam ir objektīvs pamatojums saistībā ar līguma īpatnībām, maksājumu var veikt 60 dienu laikā.

Eiropas Komisija, kas bija Direktīvas 2011/7/ES iniciatore, arī norāda, ka valsts iestādēm ir jāveic maksājums 30 dienu laikā, un tikai izņēmuma gadījumos tās var to veikt 60 dienu laikā.

3.- Procentu aprēķināšanas bāzē iekļautais PVN. **[oriģ. 6. lpp.]**

Direktīvas 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos, kas ir pamatā spēkā esošajai Likuma 3/2004 redakcijai, 2. pantā “maksājamā summa” ir definēta kā “pamatsumma, kas būtu bijusi jāmaksā līgumā vai tiesību aktos noteiktajā maksājuma termiņā, ieskaitot rēķinā vai līdzvērtīgā maksājuma pieprasījumā norādītos piemērojamos nodokļus, nodevas un maksas”.

Vai Direktīvas interpretācija ļauj uzskatīt, ka nokavējuma procentu bāzē, kas ir atzīta šajā pašā direktīvā, tiek iekļauts PVN, kas izriet no sniegtā pakalpojuma un kura apmērs ir iekļauts pašā rēķinā?

[*omissis*: atbildētāja uzskata, ka nav nepieciešams iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu]

TREŠAIS.- PREJUDICIĀLĀ JAUTĀJUMA UZDOŠANA

[Savienības] tiesību normas, kas ir piemērojamas lietās par nokavējuma procentiem un atgūšanas izmaksu kompensāciju, ir ietvertas EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVĀ 2011/7/ES (2011. gada 16. februāris) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos.

Tās 4. panta “Darījumi starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm” 1. punktā ir noteikts: **[oriģ. 7. lpp.]**

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka komercdarījumos, kur parādnieks ir publiska iestāde, beidzoties 3., 4. vai 6. punktā noteiktajam termiņam, kreditoram bez vajadzības atgādināt ir tiesības uz likumiskajiem nokavējuma procentiem, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) kreditors ir izpildījis savas līgumsaistības un juridiskos pienākumus; un
- b) kreditors nav laikus saņēmis maksājamo summu, izņemot gadījumus, kad parādnieks nav atbildīgs par nokavējumu”.

Šīs direktīvas 6. pantā “Atgūšanas izmaksu kompensācija” ir norādīts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka – ja saskaņā ar 3. vai 4. pantu komercdarījumos kļūst maksājami nokavējuma procenti – kreditoram ir tiesības saņemt no parādnieka vismaz fiksētu summu EUR 40 apjomā.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētā fiksētā summa ir maksājama bez vajadzības atgādināt un kā kompensācija kreditoram par atgūšanas izmaksām.

3. Papildus 1. punktā minētajai fiksētajai summai kreditoram ir tiesības saņemt no parādnieka saprātīgu kompensāciju par jebkādam atgūšanas izmaksām, kas pārsniedz minēto fiksēto summu un kas radušās parādnieka maksājuma kavējuma dēļ. Tās varētu ietvert izdevumus, kas radušies, *inter alia*, algojot juristu vai parādu piedziņas aģentūru.” **[oriģ. 8. lpp.]**

Visbeidzot, minētā tiesību akta 7. panta “Netaisni līguma noteikumi un prakse” 1. punktā ir norādīts:

“1. Dalībvalstis paredz, ka līguma noteikums vai prakse attiecībā uz maksājuma dienu vai termiņu, nokavējuma procentu likmi vai atgūšanas izmaksu kompensāciju nav izpildāma vai rada iemeslu prasībai par zaudējumu atlīdzību, ja tā ir redzami netaisna pret kreditoru.

Nosakot, vai līguma noteikums vai prakse ir redzami netaisna pret kreditoru šā punkta pirmās daļas nozīmē, ņem vērā visus lietas apstākļus, tostarp:

- a) jebkādu tādu būtisku novirzi no labas tirdzniecības prakses, kura ir pretēja labai ticībai un taisnīgai darījumu veikšanai;
- b) ražojuma vai pakalpojuma īpašības; un
- c) to, vai parādniekam ir objektīvs iemesls novirzīties no likumisko nokavējuma procentu likmes, no 3. panta 5. punktā, 4. panta 3. punkta a) apakšpunktā, 4. panta 4. punktā un 4. panta 6. punktā minētā maksājumu termiņa vai no 6. panta 1. punktā minētās fiksētās summas”.

Un 2. un 3. punktā papildināts:

“2. Šā panta 1. punkta nolūkā uzskata, ka redzami netaisns ir līguma noteikums vai prakse, kas izslēdz nokavējuma procentus”.

“3. Šā panta 1. punkta nolūkā prezumē, ka redzami netaisns ir līguma noteikums vai prakse, kas izslēdz 6. pantā minēto atgūšanas izmaksu kompensāciju”.
[oriģ. 9. lpp.]

CETURTAIS.- Šajā jautājumā šai tiesai pašai un pēc [...] [*BFF FINANCE IBERIA, S.A.U.*] izvirzītā jautājuma, kā jau tika minēts, ir šaubas par šī strīda risinājumu.

Konkrētāk, radušās **šaubas**, kas ir jautājuma priekšmets, ir šādas:

1. Direktīvas 2011/7/ES 6. pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai gadījumos, kad komercdarījumos ir jāmaksā nokavējuma procenti, kreditoram būtu tiesības saņemt no parādnieka vismaz fiksētu summu 40 EUR apmērā. Šis regulējums ir pārņemts pašreizējā Likuma 3/2004 8. panta redakcijā. **RODAS ŠAUBAS ATTIECĪBĀ UZ JAUTĀJUMU, VAI 40 EUR ATTIECAS UZ KATRU RĒĶINU VAI ARĪ TIE IR 40 EUR PAR SŪDZĪBU KOPUMĀ.** Ja tiek apstiprināta pirmā interpretācija, vai, lai saņemtu 40 EUR par rēķinu, ir nepieciešams, lai prasītājs atsevišķi norādītu šos rēķinus gan visās savās administratīvajās sūdzībās, gan administratīvajās prasībās, vai arī pietiek ar kopīgu un vispārēju sūdzību, lai pēc tam varētu pieprasīt šos 40 EUR par rēķinu[?]

Par šo jautājumu [...] daudzās tiesās nav vienprātīga uzskata [...].

2.- [omissis: **[oriģ. 10. lpp.]** tiek atkārtots Direktīvas 2011/7 23. apsvērums]

[omissis: tiek atkārtots direktīvā paredzētais vispārīgais noteikums]

Likuma Nr. 9/2017 198. panta 4. punktā ir noteikts 60 dienu maksājumu termiņš visos gadījumos un visiem līgumiem, paredzot sākotnējo 30 dienu periodu apstiprināšanai un papildu 30 dienas maksājumu veikšanai.

Vai direktīvas interpretācija ļauj uzskatīt, ka dalībvalsts ir tiesīga ar likumu noteikt 60 dienu maksājumu termiņu visos gadījumos bez skaidras vienošanās un bez papildu pamatojuma, ņemot vērā līguma īpašo raksturu vai īpatnības? Vai šī tiesību norma ir pretrunā iepriekš norādītajām [Savienības] tiesībām?

3.-[...] Procentu aprēķināšanas bāzē iekļautais PVN.

[omissis: tiek atkārtots Direktīvas 2. pants] [...] Vai Direktīvas interpretācija ļauj uzskatīt, ka šajā pašā direktīvā atzīto nokavējuma procentu bāzē ir iekļauts PVN, kas izriet no sniegtā pakalpojuma un kura apmērs ir iekļauts pašā rēķinā? Vai arī ir jānošķir un jānosaka brīdis, kad darbuņēmējs veic nodokļu iemaksu *Administración Tributaria* (Nodokļu administrācijā)?

Ja darbuņēmējs būtu iemaksājis PVN, kas atbilst rēķiniem vai būvniecības sertifikātiem, kuru maksājumi tiek kavēti – un kas rada nokavējuma procentus – veicot PVN aprēķinu par laikposmu, kurā tika sniegts pakalpojums, proti, viņš to būtu samaksājis priekšnodoklī, viņam būtu **[oriģ. 11. lpp.]** tiesības saņemt nokavējuma procentus par šo priekšnodoklī samaksāto nodokļu likmi, kas katrā gadījumā ir jāpierāda darbuņēmējam.

Pretējā gadījumā, [ja] PVN nebūtu samaksāts priekšnodoklī, nebūtu jāaprēķina nokavējuma procenti nebūtu par summu, kas nav izmaksāta no tā kapitāla, jo nebūtu radīti nekādi zaudējumi, kas būtu jākompensē.

Šajā jautājumā nav vienprātības, un Spānijas tiesās nav vienotas interpretācijas.

[omissis: valsts tiesību procesuālie jautājumi] [OMISSIS: REZOLUTĪVĀ DAĻA

Ņemot vērā izklāstīto, [tiesa] nolemj apturēt sprieduma pasludināšanu šajās lietās, lai uzdotu EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAI šādu prejudiciālo jautājumu:

“Ņemot vērā EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DĪREKTĪVAS 2011/7/ES (2011. gada 16. februāris) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos 4. panta 1. punktā, 6. pantā un 7. panta 2. un 3. punktā noteikto:

Vai direktīvas 6. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka jebkurā gadījumā ir maksājami 40 EUR ir par katru rēķinu, ar nosacījumu, ka kreditors savās administratīvajās sūdzībās un administratīvajās prasībās ir atsevišķi norādījis katru rēķinu, vai arī 40 EUR jebkurā gadījumā ir maksājami par katru rēķinu, lai arī prasījumi ir iesniegti kopīgi un vispārēji?

Kā ir jāinterpretē Likuma Nr. 9/2017 198. panta 4. punktā paredzētais 60 dienu maksājumu termiņš visos gadījumos un attiecībā uz visiem līgumiem, paredzot sākotnējo 30 dienu termiņu apstiprināšanai un papildu 30 dienas maksājuma veikšanai **[oriģ. 12. lpp.]**, ciktāl Direktīvas 23. [apsvērumā] ir noteikts:

“Ilgā maksājumu termiņi un publisko iestāžu pieļauti novēloti maksājumi par precēm un pakalpojumiem rada nepamatotas izmaksas uzņēmumiem. Tādēļ ir atbilstīgi ieviest īpašus noteikumus attiecībā uz komercdarījumiem, kas saistīti ar precēm vai pakalpojumiem, kurus publiskajām iestādēm piegādā/sniedz uzņēmumi, un minētajos noteikumos jo īpaši paredzēt tādus maksājumu termiņus, kas parasti nepārsniedz 30 kalendārās dienas, ja vien līgumā nav īpaši noteikts citādi un ar nosacījumu, ka tam ir objektīvs pamatojums saistībā ar līguma īpatnībām un ka šis termiņš nekādā gadījumā nepārsniedz 60 kalendārās dienas”[?]

Kā ir jāinterpretē direktīvas 2. pants? Vai direktīvas interpretācija ļauj uzskatīt, ka šajā pašā direktīvā atzīto nokavējuma procentu bāzē ir iekļauts PVN, kas izriet no

sniegtā pakalpojuma un kura apmērs ir iekļauts pašā rēķinā? Vai arī ir jānošķir un jānosaka brīdis, kad darbuņēmējs veic nodokļu iemaksu nodokļu administrācijā?

[..]

[*omissis*: atsaucies uz lēmuma paziņošanu, tā nepārsūdzamību un parakstiem]

[orig. 13. lpp.]

DARBA VERSIJA